

CO, GDZIE, KIEDY?

SPIS WYDARZEŃ I IMPREZ REGIONALNYCH

RUSZYŁA ZBIÓRKA DLA POWODZIAN

POMOC ||

S. 3

SUKCESY WOKALNE DZIEWCZĄT Z SP 7

MŁAWA ||

S. 5

MOC KROPEK: ODKRYWAJ, TWÓRZ, INSPIRUJ

EDUKACJA ||

S. 9

SENIORÓW CZEKAJĄ CHUDE LATA

PRZED SENIORAMI TRUDNE LATA. WALORYZACJA EMERYTUR I RENT W MARCU PRZYSZŁEGO ROKU BĘDZIE JEDNOCYFROWA. ALE JEŚLI PROGNOZY SIĘ POTWIERDZA, TO BYŁABY DRUGA WALORYZACJA WE WRZEŚNIU, CO NIECO ZREKOMPENSOWAŁOBY EMERYTOM WYŻSZE KOSZTY ŻYCIA. S. 10

REKLAMA

wawa.info
PORTAL DLA WARSZAWY I MAZOWSZA

NOWY PORTAL INFORMACYJNY

POLACY SPRZEDAJĄ WIĘCEJ MŁODSZYCH I DROŻSZYCH AUT

O 5000 złotych zmieniła się mediana cen samochodów używanych wystawianych w portalu OTOMOTO od stycznia 2024 roku. Polacy coraz częściej sprzedają modele młodsze i lepiej wyposażone. W stosunku do stycznia o 5% zwiększył się udział samochodów mniej niż pięcioletnich, a ubyło ofert z autami starszymi. Ceny samochodów pozostają stabilne. Realne dochody gospodarstw domowych w II kwartale

2024 roku rosły dwucyfrowo, szybciej niż inflacja, której odczyt na koniec sierpnia wynosił 4,3% w porównaniu z poziomem sprzed roku. Mimo rosnących dochodów Polacy ze względu na pogarszające się wskaźniki ufności konsumentskiej raczej oszczędzają, a jeśli już wydają pieniądze, to właśnie na samochody. Dynamika sprzedaży w segmencie motoryzacyjnym (30,1%) wyraźnie przewyższała w lipcu tempo

wzrostu sprzedaży detalicznej we wszystkich segmentach (4,4%). Sezon wakacyjny nie wpłynął na obniżenie wysokiego poziomu podaży samochodów w 2024 roku, uwzględniając nawet lekki spadek liczby ogłoszeń w sierpniu w porównaniu z lipcem. Pod koniec wakacji Polacy wystawili na sprzedaż 15% więcej aut niż w tym samym czasie rok wcześniej. Poszukujący samochodu także

pozostali aktywni. Zgodnie z danymi z Google Analytics 22,4 mln aktywnych użytkowników średnio spędzało na OTOMOTO niemal 12 minut, przeklikując się przez portal średnio prawie 13 razy. Niemal 2/3 wizyt odbyło się za pośrednictwem urządzeń mobilnych. Tradycyjnie wśród najczęściej wykorzystywanych filtrów na platformie znalazły się marka (84%), model (71%) i rok produkcji (33%).

Od sześciu miesięcy nie zmienia rośnie średnia wartość kredytów zaciąganych na zakup samochodów. Według danych OTOMOTO Pay w sierpniu wyniosła ona 47,7 tys. złotych — aż o 4% więcej

niż w poprzednim miesiącu. Kwotowo od początku roku średnia wysokość zobowiązań wzrosła o ponad 6000 złotych. To więcej niż mediana cen wystawianych samochodów (5000 złotych). **źródło: OTOMOTO**

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE

Mieszkańcy Mławy mogą skorzystać z bezpłatnego doradztwa prawnego w następujących miejscach i godzinach: — ul. Graniczna 39 (Szkoła Podstawowa nr 4) w każdy poniedziałek w godz. 15:30-16:30 — w lokalu przy ul. Z. Padlewskiego 13, w każdą środę od godz. 15.00 do godz. 17.00. Przypominamy jednocześnie,

że ze wsparcia psychologa możemy skorzystać: — w lokalu przy ul. Mariackiej 20 - w każdy wtorek od godz. 16.00 do godz. 18.00 — w lokalu przy ul. Padlewskiego 13 - w każdy czwartek od godz. 16.00 do godz. 18.00 Aby umówić się z psychologiem na spotkanie prosimy o kontakt telefoniczny pod

numerem 23 654 56 38 w. 410/411 przy ul. 18 Stycznia 4. lok 25, bądź bezpośrednio u terapeutę. Specjaliści przyjmują w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przypominamy również, że Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

powołana przez Burmistrza Miasta Mława do działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu pełni swoje dyżury. Wniosek o skierowanie na obowiązkowe leczenie odwykowe może złożyć do komisji członek rodziny lub jakakol-

wiek inna osoba, organizacja lub instytucja. Dyżury członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywają się co dwa tygodnie w drugi i czwarty poniedziałek miesiąca od godziny 16.15 do godz. 18.00 w Mławie przy ul. Z. Padlewskiego 13. Kontakt z Komisją przez pracownika

Wydziału Oświaty i Polityki Społecznej, w siedzibie wydziału przy ul. 18 Stycznia 4 lok. 25, bądź tel. 23 654 56 38 wew. 412.

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

Pogotowie Ratunkowe - 999
Policja - 997
Straż Pożarna - 998
Straż Miejska - 986
Numer alarmowy z telefonu komórkowego - 112
Pogotowie elektryczne – 991
Pogotowie gazowe – 992
Pogotowie wodociągowe – 23 654 23 21
Pogotowie ciepłownicze – 23 654 35 06
Informacja PKP – 23 674-53-33, <https://www.e-podroznik.pl/>
Informacja PKS – 23 654 35 56
Postój TAXI – 23 654 35 76

Urząd Miasta Mława
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 33 82, e-mail: info@mlawa.pl, sekretariat@mlawa.pl

Starostwo Powiatowe
Mława, ul. W. Reymonta 6,
tel. 23 654 34 09,

e-mail: starostwo@powiatmlawski.pl

Sąd Rejonowy
Mława, ul. W. Reymonta 3,
tel. 23 654 89 00,
e-mail: adm@mlawa.sr.gov.pl

Urząd Skarbowy
Mława, ul. G.Narutowicza 19/7, tel. 23 654 34 98, e-mail: us1413@mz.mofnet.gov.pl

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
ul. Z. Padlewskiego 31,
tel. 23 655 00 31 32

Powiatowy Urząd Pracy
Mława, ul. Wyspiańskiego 7, tel. 23 654 39 18, e-mail: waml@praca.gov.pl

Prokuratura Rejonowa
Mława ul. J. Lelewela 4,
tel. 23 654 36 19, e-mail: pr.mlawa@plock.po.gov.pl

Komenda Powiatowa Policji
Mława, ul. H. Sienkiewicza 1, tel. 23 654 43 43, e-mail: prasowy.kppmlawa@mazowiecka.policja.gov.pl

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
Mława, ul. Z. Padlewskiego 15, tel. 23 654 33 85, e-mail: mlawa@mazowsze.straz.pl

Straż Miejska
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 64 34, e-mail: strazmiejska@mlawa.pl

Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków sp. z o.o.
Mława, ul. Płocka 106,
tel. 23 654 60 70, e-mail: sekretariat@wod-kan-mlawa.com.pl

Gazownia Warszawska, Rozdzielnia Gazu w Mławie
Mława, ul. Płocka 96,
tel. 23 655 01 62

Zakład Energetyczny Płock S.A Region Energetyczny Mława
Mława, ul. Warszawska 127

Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej – Szpital
Mława, ul. A. Dobrowskiej 1,
tel. 23 654 32 35, e-mail: sekretariat@szpitalmlawa.pl

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
ul. Padlewskiego 13,
tel.: 23 654 56 38, wew. 412

NZO Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie, filia w Mławie
ul. Lelewela 9,
tel.: 23 655 28 64

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mławie

ul. Padlewskiego 13,
tel.: 23 654 36 34

Bezpłatna Infolinia Rzecznika Praw Obywatelskich
Pod numerem telefonu 800 676 676 działa bezpłatna Infolinia Rzecznika Praw Obywatelskich, czynna: poniedziałek: godz. 10:00 – 18:00 wtorek – piątek: godz. 8:00- 16:00 Połączenie możliwe jest zarówno z telefonów stacjonarnych, jak i telefonów komórkowych wszystkich sieci. Dzięki Infolinii można uzyskać podstawowe informacje o prawach człowieka i kompetencjach PRO. Droga ta można również dowiedzieć się wszystkiego o prawie antydyskryminacyjnym. Jeśli sprawa nie jest związana z kompetencjami PRO, pracownicy starają się wskazać rozmówcy instytucję, w której uzyska odpowiednią pomoc.

Telefony zaufania dla osób w depresji:
Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji, tel. 22 594 91 00 (w każdą środę i czwartek od 17.00 do 19.00). ITAKA – antydepresyjny telefon zaufania tel. 22 484 88 01 (w poniedziałki i czwartki od 17.00 do 20.00). Ośrodek Interwencji Kryzysowej – pomoc psychiatryczno-pedagogiczna, tel. 22 855 44 32 lub Ośrodek Interwencji Kryzysowej, tel. 22 837 55 59 (poniedziałek – piątek od 8:00 do 20:00). Telefon Zaufania dla Osób Dorosłych w Kryzysie Emocjonalnym, tel.: 116 123 (od poniedziałku do piątku od godz. 14.00-22.00). Młodzieżowy Telefon Zaufania, tel. 192 88 lub Bezpłatny telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, tel. 116 111, codziennie od 12:00 do 02:00.

Niesienie im pomocy ma wielkie znaczenie – podkreślił burmistrz Piotr Jankowski.

W związku z trudną sytuacją finansową ośrodka MAR-KOT w Miączyńcu Dużym i stałą potrzebą zaopatrywania go w środki czystości i higieny osobistej, Burmistrz Miasta Mława Piotr Jankowski zaproponował przeprowadzenie ponownej zbiórki wspomnianych produktów w jednostkach Miasta Mława i placówkach oświatowych. Jak wskazał II zastępca burmistrza Mariusz Szczechowicz, w tych ostatnich dodatkowo wychowawcy klas przeprowadzą z uczniami rozmowy pogładowe na temat pomocy osobom bezdomnym.

Anna Rachuba z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mławie oceniła warunki sanitarno-higieniczne w ośrodku

ROZMAWIALI O SYTUACJI BEZDOMNYCH Z TERENU MŁAWY

CZŁONKOWIE MIEJSKIEGO ZESPOŁU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO ORAZ PRZEDSTAWICIELE SŁUŻB I ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH SPOTKALI SIĘ W CZWARTEK 12 WRZEŚNIA 2024 R. W MŁAWSKIM RATUSZU, BY OMÓWIĆ KWESTIE ZWIĄZANE Z AKTUALNĄ SYTUACJĄ OSÓB BEZDOMNYCH Z TERENU MŁAWY.

MAR-KOT jako wzorcowe. Z kolei Anna Boćkowska z Centrum Usług Społecznych w Mławie przedstawiła sytuację osobową i finansową ośrodka Zacisze w Sokołowym Kącie, a Komendant

Straży Miejskiej w Mławie Marek Wysocki i Mirosław Cieślak z Komendy Powiatowej Policji w Mławie omówili interwencje podejmowane wobec bezdomnych znajdujących się na terenie

Fot. UM Mława

miasta, w tym te wynikające z prowadzonego monitorowania stałych miejsc ich przebywania.

Jak podkreślił Inspektor Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych i Obrony

Cywilnej w Urzędzie Miasta Mława Andrzej Fafiński, Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego stara się wypracować optymalny model postępowania w zakresie pomocy osobom

bezdomnym. – Nie robimy niczego pod publikę, każde nasze działanie ma odpowiedni cel, wszyscy wykazujemy dla osób bezdomnych ogromną empatię – zaznaczył.

KN / WP

OD 1 STYCZNIA PŁACA MINIMALNA WZROŚNIE

Płaca minimalna w 2025 r. wzrośnie do 4666 zł brutto, a nie do 4626 zł brutto, jak proponowano wcześniej na posiedzeniu Rady Dialogu Społecznego, a minimalna stawka godzinowa wzrośnie do 30,50 zł brutto zamiast 30,20 zł brutto proponowanych wcześniej – poinformowano w najnowszej wersji projektu rozporządzenia. W projekcie rozporządzenia, opublikowanym na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji jako skierowany do podpisu premiera, zaproponowano, by od 1 stycznia 2025 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosiło 4666 zł brutto, a minimalna stawka godzinowa dla określonych umów cywilnoprawnych 30,50 zł brutto. „W ustawowym terminie nie doszło do uzgodnienia wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej dla określonych umów cywilnoprawnych w 2025 r. na forum Rady Dialogu Społecznego. Wobec powyższego, zgodnie z art. 2 ust. 5 ustawy, Rada Ministrów jest zobowiązana ustalić ww. wysokości w dro-

Fot. PAP

dze rozporządzenia w terminie do dnia 15 września br., przy czym nie mogą być one niższe od wysokości zaproponowanych Radzie Dialogu Społecznego do negocjacji” – napisano w projekcie. Zaznaczono w nim, że wysokości zaproponowane Radzie Dialogu Społecznego do negocjacji były następujące: 4626 zł brutto – minimalne wynagrodzenie za pracę i 30,20 zł brutto – minimalna stawka godzinowa. Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę została ustalona w oparciu o warunki określone w art. 5 ustawy, czyli zwiększenie ostatecznej kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego

na 2024 r. (obowiązującej od dnia 1 lipca) o prognozowany w projekcie ustawy budżetowej na 2025 r. wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem (105 proc.) oraz zastosowanie wskaźnika weryfikacyjnego (1,0334) z tytułu różnicy pomiędzy rzeczywistym (111,4 proc.) a prognozowanym (107,8 proc.) wzrostem cen w 2023 r. „Dzięki wzrostowi minimalnego wynagrodzenia za pracę zostanie zachowana siła nabywcza dochodów pracowników otrzymujących najniższe wynagrodzenia” – czytamy w projekcie rozporządzenia. Rozporządzenie ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

ih/PAP

MŁAWA WSPIERA. RUSZYŁA ZBIÓRKA DLA POWODZIAN

Fot. PAP

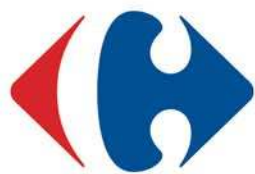
Burmistrz Miasta Mława oraz Stowarzyszenie Wspierania Społeczności Lokalnej „Bądźmy Razem” działające przy Centrum Usług Społecznych w Mławie zwracają się z prośbą do mieszkańców miasta o wsparcie akcji pomocy dla powodzian. Zbiórka pomocy rzeczowej dla powodzian rozpoczyna się od dnia 16 września 2024 r. Pomoc rzeczowa w postaci przede wszystkim: wody pitnej, osuszaczy, agregato-

rów prądotwórczych, łopat, taczek, gumowców, wiader, ścierek, artykułów higienicznych, żywności z długim terminem przydatności do spożycia przyjmowana będzie w budynku Centrum Usług Społecznych w Mławie przy ul. Joachima Lelewela 7 od poniedziałku do piątku w godz. od 8:00 do 16:00. Osoby, które chciałyby uzyskać dokładniejsze informacje związane z akcją pomocy dla powodzian, mogą dzwonić

pod numer telefonu 23 654 35 60. Można również indywidualnie wesprzeć powodzian, przelewając pieniądze na konto: Stowarzyszenie Wspierania Społeczności Lokalnej „Bądźmy Razem” przy CUS w Mławie ul. Joachima Lelewela 7, 06-500 Mława, NIP 569 184 18 44 nr konta: 07 2030 0045 1110 0000 0197 7130 z dopiskiem: „POMOC DLA POWODZIAN 2024”

CUS w Mławie

Carrefour

Mława
ul. Targowa 13

REKORDOWA
OBNIŻKA

REGULARNYCH

CEN

PRZYJDŹ,
PRZEKONAJ SIĘ!

Lista sklepów objętych akcją dostępna na carrefour.pl

Ubiegłoroczne sukcesy wokalne wspinały się niezwykle utalentowanych dziewcząt ze Szkoły Podstawowej nr 7 to:

- Ogólnopolski Przegląd Wokalny Mistrzowie piosenki - I, II, III miejsce
- Ogólnopolski Konkurs Wokalny Wiosenne Wyzwanie Wokalne - II miejsca
- IV Ogólnopolski Festiwal Piosenki Śpiewaj razem z nami - I, III miejsce
- Międzynarodowy Festiwal Piosenki Singing - wyróżnienia
- XXVI Ogólnopolski Przegląd Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej Rozśpiewany Wawer - I, II miejsce

Skład zespołu to: Iga Iwańska, Maja Nawotczyńska

ska, Oliwia Ferszterowska, Julia Sobiecka, Gabriela Rybicka, Julita Szymańska Iga Iwańska - solistka Duet tworzą: Iga Iwańska i Maja Nawotczyńska

Gratulujemy dziewczętom i życzymy kolejnych sukcesów

SUKCESY WOKALNE UTALENTOWANYCH DZIEWCZĄT Z SP 7 W MŁAWIE

SĄ MŁODE I NIEZWYKLE UTALENTOWANE. UCZENNICE SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 7 W MŁAWIE WIELOKROTNI STAWAŁY NA PODIUM OGÓLNOPOLSKICH PRZEGŁADÓW I FESTIWALI.

fol. SP nr 7 w Mławie

MŁAWIANIN NA MISTRZOSTWACH ŚWIATA W KICKBOXINGU W BUDAPESZCIE

Gabriel Golan wrócił z Mistrzostw Świata w kickboxingu, które odbyły się w Budapeszcie

cie w dniach 26-31.08.2024. Zawodnik Karwiński Team Mława startował wśród kadetów w

wersji kick light w wadze 37 kg. Gabriel został sklasyfikowany na 9 miejscu, spośród najlepszych kickboxerów na świecie. Mławianin wygrał przed czasem swój pierwszy pojedynek z reprezentantem Węgier, niestety w drugiej walce uraz nosa uniemożliwił dokończenie walki z zawodnikiem z Kirgistanu. Powołanie do Kadry Polski

REKLAMA

Skup zboża
również z przeznaczeniem
do gorzelni
518-048-715

KONSTAŁ PRODUCENT

GARAŻE blaszane | BRAMY garażowe
KOJCE dla psów | WIATY | KONTENERY

Najniższe **CENY** | Różne wymiary | Dogodne **RATY** | Transport cały **KRAJ**

www.konstal-garaze.pl
505-526-036

29-642-34-61 **22-100-45-96** **89-650-30-43** **24-368-32-17**
25-740-57-38 **509-574-644** **23-683-10-85** **86-225-23-11**

Tegoroczny temat Europejskiego Tygodnia Mobilności to „Współdzielenie przestrzeni publicznej”, które oznacza lepiej zorganizowaną przestrzeń publiczną i wyższą jakość życia miejskiego. Temat ten obejmuje każdy aspekt organizacji mobilności w środowisku miejskim, koncentrując się na tworzeniu odpowiedniej infrastruktury wspierającej aktywną mobilność i interakcję społeczną. W związku z tym w Mławie podczas Europejskiego Tygodnia Mobilności będziemy przede wszystkim zachęcać mieszkańców i gości do przesiadania się z samochodów na rowery, korzystania z Mławskiej Komunikacji Miejskiej oraz do spacerów i biegania. Na naszej stronie m.in. napiszemy o zasadach bezpiecznego poruszania się chodnikami i ścieżkami rowerowymi, zachęcimy do korzystania z oznakowanych szlaków na terenie miasta i wokół niego – w tym oddanego niedawno do użytku Mławskiego Szlaku Turystycznego – i przypomnimy o naszej nowej grze miejskiej „Wyrzutki i ich skutki”, która też inspiruje

EUROPEJSKI TYDZIEŃ MOBILNOŚCI 2024 W MŁAWIE

MIASTO MŁAWA PO RAZ KOLEJNY PRZYŁĄCZA SIĘ DO EUROPEJSKIEGO TYGODNIA MOBILNOŚCI – SZTANDAROWEJ KAMPANII KOMISJI EUROPEJSKIEJ NA RZECZ PODNOSZENIA ŚWIADOMOŚCI NA TEMAT ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI. W TYM ROKU ZAPRASZAMY MIESZKAŃCÓW I GOŚCI DO UDZIAŁU W DWÓCH WYDARZENIACH SPORTOWO-REKREACYJNYCH, PODCZAS KTÓRYCH NIE TYLKO BĘDZIE MOŻNA ZADBAĆ O ZDROWIE I ŚWIETNIE SIĘ ZINTEGROWAĆ, ALE TAKŻE OTRZYMAĆ ATRAKCYJNE GADŻETY.

do spacerów w przestrzeni miejskiej.

Głównymi punktami programu tegorocznego Europejskiego Tygodnia Mobilności będą w Mławie dwa wydarzenia o charakterze sportowo-rekreacyjnym, integrujące lokalną spo-

łeczność oraz zachęcające do aktywnej mobilności i korzystania z przeznaczonej ku temu infrastruktury miejskiej i leśnych szlaków. Pierwszym z nich będzie specjalny, dedykowany ETM wieczorny bieg z działającą na tere-

Fotoplik

nie miasta grupą Biegaj w Mławie. W czwartek 19 września pod kierunkiem wykwalifikowanych trenerów będzie można w miłym towarzystwie przebiec rekreacyjnym tempem kilka kilometrów ulicami miasta. Start o godzinie 19:00 spod mławskiego stadionu. Z kolei w sobotę 21 września o godz. 9:00, również w okolicy stadionu, rozpoczyna się dedykowane ETM zajęcia nordic walking prowadzone przez profesjonalną trenerkę. Marsz pozwoli uczestnikom nie tylko zadbać o zdrowie i – być może – zawrzeć nowe

cenne przyjaźnie, ale też poznać szlaki turystyczne biegnące przez mławski las. Zarówno we wspólnym bieganiu, jak i spacerze nordic walking, może wziąć udział każdy – zając się otwarte nie tylko dla dotychczasowych ich uczestników spotykających się na treningach co tydzień, ale dla wszystkich zainteresowanych. Dla uczestników będziemy mieli do rozdania atrakcyjne gadżety przekazane przez Ministerstwo Infrastruktury – koordynatora Europejskiego Tygodnia Mobilności na terenie Pol-

ski. O obu wydarzeniach będziemy jeszcze na naszej stronie przypominać.

Ostatni dzień Europejskiego Tygodnia Mobilności przypada – nieprzypadkowo – 22 września. Wówczas na całym świecie jest obchodzony Dzień bez Samochodu. Oczywiście zachęcamy, aby uczcić go w sposób sugerowany przez jego nazwę.

Inicjatorem kampanii Europejski Tydzień Mobilności jest Komisja Europejska, zaś jej koordynatorem na terenie Polski – Ministerstwo Infrastruktury.

KN / WP

WJECHAŁ QUADEM W BMW, BĘDZIE JE MUSIAŁ TERAZ NAPRAWIĆ

Kilka dni temu na jednej z mławskich stacji paliw, kierujący quadem spowodował kolizję drogową, uderzając

w zaparkowane przy dystrybutorze bmw. Jego zachowanie zarejestrowała kamera monitoringu.

Na miejscu zdarzenia interweniowali policjanci z mławskiej grupy SPEED, którzy ukarali kierującego quadem man-

datem w wysokości 5000 zł, a jego konto kierowcy wzbogaciło się o 8 punktów karnych. A to nie koniec jego kłopotów.

Quad nie był ubezpieczony. Kierowca pojazdu będzie musiał pokryć koszty naprawy bmw z własnej kieszeni. Bez-

myślność i brawura oraz brak poszanowania zasad bezpieczeństwa mogą zakończyć się źle.

asp.szt. Anna Pawłowska

„BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY” Z MŁAWSKĄ POLICJĄ

Na terenie całego powiatu mławskiego, trwają działania informacyjne, edukacyjne i kontrolne - „Bezpieczna droga do szkoły”. Wszystko po to, by wrześniowy powrót do szkół był bezpieczny. Każdego dnia policyjne patrole kontrolują drogi w rejonach szkół, sprawdzają warunki przewozu w autobusach, spotykają się z najmłodszymi podczas zajęć profilaktyczno – edukacyjnych. Powrót do szkoły to prawdziwe wyzwanie- zarówno dla dzieci

jak i rodziców. Najważniejszą sprawą jest jednak bezpieczeństwo. W tym tygodniu mławscy policjanci spotkali się z uczniami Szkoły Podstawowej nr 2 przy ul. Sportowej, Szkoły Podstawowej Nr 1, przy ul. Warszawskiej oraz Społecznej Szkoły Podstawowej przy ul. Wyspiańskiego w Mławie. Mławscy profilaktycy i dzielnicowi wyjaśniali najmłodszym zasady i przepisy ruchu drogowego, służące bezpieczeństwu pieszych.

Dzieci dzieliły się swoimi spostrzeżeniami, chętnie przekazując mundurowym swoje uwagi, na temat wykroczeń jakich dopuszczają się dorośli. Dziecko widzi, gdy tata lub mama nie zapinają pasów lub przechodzą przez jezdnię poza przejściem. Warto być zatem dobrym wzorem dla swojej pociechy. Dzieci organizowały także happeningi przy przejściu dla pieszych, podczas których pokazywały przejeżdżającym

kierowcom plakat z napisem „Kierowco! Nie polujemy na zebra!” Przpominaty kierującym pojazdami o obowiązku zachowania szczególnej ostrożności w tych miejscach. Pozdrawiamy serdecznie wszystkie dzieci, z którymi spotkaliśmy się na zajęciach w tym tygodniu a rodzicom, opiekunom i starszemu rodzeństwu przypominamy o dawaniu dobrego przykładu i przestrzeganiu przepisów ruchu drogowego.

fot. KPP w Mławie

Spotkania edukacyjno-profilaktyczne połączone są z działaniami kontrolnymi w rejonach wszystkich placó-

wek oświatowych na terenie pow. mławskiego potrwać do końca września.

asp.szt. Anna Pawłowska

Pani Elżbieta po ukończeniu szkoły zawodowej podjęła pracę w zawodzie sprzedawcy. To było to, co lubiła robić i co pozwalało jej się usamodzielnąć. Pochodziła bowiem z rodziny, w której królował alkohol. 19-latką nie chciała iść w ślady rodziców i zawsze marzyła o tym, żeby jej dzieci miały lepsze życie i oparcie w swoich rodzinach. W wieku 20 lat poznała przyszłego męża.

— Zawsze chciałam stworzyć ciepłą i kochającą się rodzinę — opowiada. — Wrodzinnym domu bardzo mi tego brakowało... Nie powiem, jedzenia mieliśmy pod dostatkiem, ale co z tego, skoro rodzice wciąż byli pijani. W domu była nas czwórka: ja, dwóch młodszych braci i siostra. Nie było komu odrabiać z nami lekcji, pobawić się, czy po prostu przytulić. Nie było rodzinnych spacerów czy wspólnych wyjść do kościoła w niedzielę. Na pierwszym miejscu był alkohol. Widziałam, że w innych domach jest inaczej i marzyłam, że jak dorosnę, to będę miała wspaniałego męża i dzieci, które będę kochała ponad życie.

Mieć kochającą się rodzinę

Ślub był skromny, bo młodzi nie mieli pieniędzy na wyprawienie wesela, wynajęli skromną kawalerkę i zaczęli wspólne życie. Dwa lata po ślubie na świecie pojawiła się ukochana córka — Ania. Pani Elżbieta była bardzo szczęśliwa, bo powoli spełniała się jej marzenie o szczęśliwej rodzinie. Przez kilka lat małżonkowie pracowali i wychowywali dziecko. Kiedy dziewczynka poszła do szkoły podstawowej, okazało się, że pani Elżbieta spodziewa się drugiego dziecka.

— Druga ciąża była dla nas zaskoczeniem, ale cieszyliśmy się, że Ania będzie miała rodzeństwo — zapewnia pani Elżbieta. — Ciąża rozwijała się prawidłowo, maluszek miał się urodzić w grudniu, więc powoli zaczęliśmy kompletować wyprawę

Synek pani Elżbiety nie miał roku kiedy zmarł jego tata

dla dziecka. Pod koniec ciąży bardzo źle się czułam. Krzysztof bardzo mi pomagał we wszystkim. Opiekował się Anią, gotował, sprzątał, prał i jeszcze miał czas żeby ze mną posiedzieć, rozmasować opuchnięte stopy czy bolące plecy.

I tak w grudniu 2013 roku na świecie pojawił się Adaś. Maluszek szybko zawojował serca całej rodziny.

Choroba pokrzyżowała ich plany

Niestety pan Krzysztof zaczął się skarżyć na bóle głowy, coraz gorzej się czuł. Rozpoczęły się wędrowniki po lekarzach, badania, pobyty w szpitalach. W końcu w jednym ze szpitali trafili na lekarkę neurologa, która zajęła się panem Krzysztofem.

— Nie pozostawiła go do końca. To wspaniała lekarka z powołania — uważa pani Elżbieta. — Okazało się, że w głowie mojego męża umiejscowił się złośliwy guz mózgu. Kiedy mąż dowiedział się o tym, jego świat legł w gruzach. Załamanie, depresja, niedowierzanie i brak motywacji. Zajęło nam sporo czasu, aby się pozbierać i zacząć działać. W momencie kiedy dowiedzieliśmy się, że już jest nieoperacyj-

ny i nie ma dla niego ratunku, coś we mnie wstąpiło. Rozpoczęły się poszukiwania i konsultacje... Choroba postępowała, ale ja wciąż nie traciłam nadziei.

W kwietniu 2014 roku nowotwór powiększył się tak, że spowodował dramatycznie pogorszenie się stanu zdrowia pana Krzysztofa i wywołał wodogłowie. Konieczna była operacja ratująca życie polegająca na wstawieniu zastawki komorowo-otrzewnowej do mózgu. Po tym zabiegu mężczyzna miał być leczony z użyciem nowego leku. Niestety szybko okazało się, że przy tak umiejscowionym glejaku nie ma szans, aby ktokolwiek podjął się jego operacji.

— SZUKAŁAM DLA NIEGO RATUNKU, ALE BEZSKUTECZNIE — OPOWIADA PANI ELŻBIETA. — NIKT, KTO TEGO NIE PRZEŻYŁ, NIE JEST W STANIE WYOBRAZIĆ SOBIE, CO CZUJE CZŁOWIEK W TAKIEJ CHWILI. WIELE RAZY MIEWAŁAM ZAŁAMANIA, ALE GDY PATRYŁAM W OCZY SWOICH DZIECI, TO WIEDZIAŁAM, ŻE MUSZĘ WALCZYĆ I BYĆ SILNĄ WŁAŚNIE DLA NICH.

Wszystko inne nie miało znaczenia... Kiedy ze szpitala wracałam do domu, to całymi nocami płakałam. Rano budziłam się z nową siłą i wiarą. Niestety Krzysztof zmarł. Adaś nie miał nawet roku, a Ania siedem lat. Załamalam się, szalałam z rozpacz.

Pokonać natóg

Mąż pani Elżbiety miał zaledwie 34 lata. Kobieta długo po jego śmierci nie mogła dojść do siebie. Rodzina męża pani Elżbiety wspierała ją i opiekowała się dziećmi. Jednak ból po stracie ukochanego męża był ogromny.

— I wtedy sięgnęłam po alkohol. Był ukojeniem, pozwalał zasnąć i zabijał wspomnienia — tłumaczy pani Elżbieta. — Chciałam o wszystkim zapomnieć, więc upijałam się. W podświadomości miałam, że nie powinnam tego robić, że przecież moi rodzice też pili i dlatego uciekłam z domu... Nie mogłam jednak przestać. Taki stan trwał jakieś dwa lata... Nie wiem nawet kiedy teściowie zabrali mi dzieci. Przyjeżdżali do mnie, przywozili jedzenie, sprzątały dom i ciągle namawiali na leczenie. Nic jednak do mnie nie docierało. Aż do tamtego dnia... Obudziłam się z potężnym kacem,

DLA DZIECI ZERWAŁAM Z NAŁOGIEM

ŻYCIE NIE ROZPIESZCZAŁO JEJ NIGDY. UCIEKŁA Z DOMU, W KTÓRYM KRÓLOWAŁ ALKOHOL. WYSZŁA ZA MĄŻ I ZOSTAŁA MAMĄ. BYŁA SZCZĘŚLIWA. KIEDY CHOROBA ZABRAŁA JEJ MĘŻA, ZAŁAMAŁA SIĘ. Z NAŁOGIEM POSTANOWIŁA WALCZYĆ DLA SWOICH DZIECI. — DZIĘKUJĘ BOGU ZA MOICH MĄDRYCH TEŚCIÓW, KTÓRZY CAŁY CZAS SĄ PRZY MNIE I ZA DZIECI. TO ONE SĄ MOTYWACJĄ DO TRZEŻWOŚCI I SZANSĄ NA CUDOWNĄ RODZINĘ — MÓWI PANI ELŻBIETA.

w domu było pusto i cicho, spojrzałam na kalendarz — to była wigilia. Święta spędziłam samotnie, nie wychodziłam nigdzie, żeby nie kusiło mnie kupić coś do picia. Postanowiłam, że muszę wytrzeźwieć i odzyskać dzieci.

Nie było łatwo, a jednak się udało. Pani Elżbieta sama zgłosiła się na leczenie odwykowe. Cały czas uczęszcza na spotkania AA. Przez ten cały czas nie tknęła alkoholu. Dzieci są też już przy niej.

— Od prawie 8 lat nie sięgnęłam po alkohol.

Daję dzieciom tyle radości i szczęścia ile tylko mogę... Chciałabym wynagrodzić im ten czas. Nie dość, że straciły ojca, to jeszcze matka przestała się nimi zajmować. Nie umiem sobie tego wybaczyć — przyznaje pani Elżbieta. — Jestem dumna, że udało mi się wyjść z nałogu i że moje dzieci są takie wspaniałe. Dziękuję Bogu za moich mądrych teściów, którzy cały czas są przy mnie i za dzieci. To one są motywacją do trzeźwości i szansą na cudowną rodzinę.

Joanna Karzyńska

REKLAMA

komunikat

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1145, ze zm.)

Wójt Gminy Wiśniewo

informuje,

iż w dniach od 12.09.2024 r. do 03.10.2024 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Wiśniewo oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej: bip.wisniewo.pl został zamieszczony wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia w trybie bezprzetargowym: działki nr ewid. 527/2 i 527/3 o powierzchni ogólnej 0,0236 ha w obrębie Kowalewo.

Wójt Gminy Wiśniewo
Grzegorz Woźniak

PRZEMOC POZOSTAWIA BLIZNĘ NA CAŁE ŻYCIE

ZALEŻY MI NA BUDOWANIU ŚWIADOMOŚCI NA TEMAT TEGO, JAK SILNIE NA ZDROWIE PSYCHICZNE I POCZUCIE WŁASNEJ WARTOŚCI MŁODYCH LUDZI WPŁYWA PRZEMOC RÓWIEŚNICZA. TO TYM BARDZIEJ ISTOTNE, ŻE ONA ZWYKLE TRWA WIELE MIESIĘCY, A NAWET LAT. TEGO RODZAJU DOŚWIADCZENIE BARDZO CZŁOWIEKA ZMIENIA — MÓWI MAŁGORZATA GOŁOTA, AUTORKA KSIĄŻKI „NIENAWIŚĆ. HISTORIE Z DZIECIŃSTWA”, KTÓRA UKAZAŁA SIĘ NAKŁADEM WYDAWNICTWA FILIA.

— Dominik z Bieżunia, Kacper z Górczyna, Zuzia z Kozienc nie poradziła sobie z nękaniami. Wszyscy popełnili samobójstwo. Przemoc rówieśnicza jest tematem, o którym mówi się coraz częściej, ale wciąż zbyt mało?

— Bardzo mało uwagi poświęcamy problemowi przemocy w ogóle. Zwykle ta kwestia pojawia się w mediach, w debacie publicznej wtedy, kiedy dochodzi do jakiejś tragedii, kiedy ktoś umiera, śmiercią tragiczną lub samobójczą, kiedy ktoś dopuszcza się jakiegoś dramatycznego ataku na drugą osobę i tak dalej. To mogłoby wystarczyć, gdybyśmy chcieli przemoc nagłośnić, ale nie wtedy, kiedy chcemy jej istotę także zrozumieć i problem wyeliminować. Podczas pracy nad moją nową książką „Nienawiść. Historie z dzieciństwa” przekonałam się, jak złożony to proces i jak wiele zmiennych trzeba uwzględnić, by profilaktyka antyprzemocowa – zwłaszcza, jeśli mowa o przemocy rówieśniczej – przynosiła odpowiednie efekty.

— „Przemoc wobec dzieci jest w Polsce zjawiskiem powszechnym, nie mieści się ona w żadnych ramach statusu społecznego czy miejsca zamieszkania. Ona jest bardzo demokratyczna, trochę jak alkoholizm”. To słowa Jolanty Zmarzlik, ekspertki Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, które przytacza pani na początku książki. Chce pani skłonić nas, byśmy w końcu przestali odwracać wzrok?

— O wiele bardziej zależy mi na budowaniu świadomości na temat tego, jak silnie na zdrowie psychiczne i poczucie własnej wartości młodych ludzi wpływa przemoc rówieśnicza. To tym bardziej istotne, że ona zwykle trwa wiele miesięcy, a nawet lat. Tego rodzaju doświadczenie bardzo człowieka zmienia. Bohaterki i bohaterowie „Nienawiści...” mówią o tym głośno i wyraźnie. Wielu z nich cierpi lub cierpiało z powodu problemów psychicznych, lęków,

Małgorzata Gołota

nerwic, depresji. Część z nich jest już po terapii, część nadal w trakcie. Patrycja – bohaterka drugiego rozdziału – na moje pytanie o to, jakie konsekwencje doświadczenia przemocy rówieśniczej widzi dzisiaj w swoim życiu, odpowiedziała: brak zaufania do ludzi, no i chory perfekcjonizm, który ja sama sto-

suję wobec siebie. Nie daję sobie prawa do niedociągnięć albo błędów, wszystko musi być idealnie. Kiedyś to było bardzo ważne, bo każde potknięcie dawało moim oprawcom pretekst do prześladowania. Teraz ja sama dla siebie jestem tym oprawcą. A Patrycja jest w trakcie swojej trzeciej psychoterapii. Wierzę,

że kiedy sobie to wszystko dobrze uświadomimy, jeszcze silniej się w działania antyprzemocowe zaangażujemy, jako rodzice, pedagodzy, badacze.

— Z danych Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę wynika, że przemocy lub zaniedbania przynajmniej raz w życiu doświadczyło 79 procent dzieci i nastolatków. To prawie 24 osoby w każdej 30-osobowej klasie. Najczęściej zgłaszaną formą przemocy – bo aż w 66 procentach – była przemoc doznana ze strony rówieśników. Te dane w zestawieniu z dostępnością do pomocy psychologicznej budzą grozę. Czy to zjawisko rośnie?

— Wiele zależy od tego, jakie badania będziemy analizować, w jaki sposób je przeprowadzono, na jakiej grupie osób, czy zastosowano omawiany również w „Nienawiści...” podział na przemoc i agresję rówieśniczą. Profesor Jacek Pyżalski, który od wielu lat obserwuje i bada problem przemocy rówieśniczej, przekonuje, że ten poziom przemocy rówieśniczej w Polsce pozostaje względnie stabilny od lat. I z jednej strony to dobrze, bo się nie pogarsza. Ale z drugiej

strony fatalnie, bo przecież niezmiennie od lat wielu młodych ludzi naprawdę bardzo z jej powodu cierpi. W ostatnich latach pojawił się na tym przemocowym froncie jeszcze jeden problem – cyberprzemoc, czyli ośmieszanie, publikowanie w internecie kompromitujących kogoś zdjęć, filmów, nienawistne komentarze i tak dalej. Ten problem zmienia się też wraz z rozwojem technologii. Dzisiaj właściwie eksperci są już zgodni co do tego, że coraz mniej zasadne jest oddzielanie cyberprzemocy od tej „klasycznej” przemocy rówieśniczej, bo coś może zacząć się w sieci, a dalej ciągnąć się już w realu, w szkole czy na podwórku. Albo na odwrót.

— Czy nie jest też tak, że sami rodzice często też deprecjonują przemoc rówieśniczą? Bo nie każdy musi się lubić i w szkole niemal każdy komuś dokuczał.

— Wielu rodziców doskonale zdaje sobie z tego sprawę. Natomiast przemoc to nie jest kwestia niechęci osoby, tylko jej nękania, prześladowania, gnębienia. Wydaje mi się, że nie ma na świecie rodzica, który uzna tego rodzaju zachowania za normę. Są jedynie rodzice, którzy mogą źle oceniać sytuację, bo też nie mają pełnego obrazu tego, co dzieje się w szkole czy na podwórku. Dzieci doświadczające przemocy rówieśniczej mówią o tym, przynajmniej dopóki wierzą, że to może coś dać, że może coś w ich sytuacji zmienić, zatrzymać tę przemoc. Zatem to, co możemy zrobić jako rodzice to uważnie słuchać, a jeśli jakaś historia czy relacja dziecka nas zaniepokoi, przyjrzeć się sprawie, porozmawiać z rodzicem tego drugiego dziecka, z nauczycielem czy wychowawcą, może też z dyrektorem? Jeśli w szkole dochodzi do przemocy, ma ona obowiązek reagowania w takiej sytuacji zgodnie z ustaloną w niej procedurą. Mówi o tym dokładnie w jednym z rozdziałów Łukasz Wojtasik z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

— W jaki sposób, pani zdaniem, powinna wyglądać edukacja na ten temat?

— Pozwolę sobie odpowiedzieć na to pytanie fragmentem książki. To są słowa wspomnianego już wyżej profesora Jacka Pyżalskiego. „Nasz schemat działania często polega na tym, że interweniuje dopiero wtedy, kiedy ta przemoc wystąpi. A to jest dopiero połowa sukcesu. Drugą jest świadomość tego, że ona się nie pojawia tam, gdzie budowane są zdrowe relacje między ludźmi i wewnątrz społeczności. Społeczne więzi grupowe. Nie muszę się ze wszystkimi przyjaźnić po równo, wiadomo, że będę miał najlepszego przyjaciela czy przyjaciółkę. Chodzi raczej o sytuację, w której będę mógł powiedzieć, że wszyscy w mojej klasie są moimi znajomymi. Jeśli w nowo powstałej grupie budują się relacje między ludźmi, to nie ma tu pozycji dla przemocy. Jeśli coś mnie z kimś łączy, jeśli to jest mój kolega, ktoś, kogo znam, to nie mam za bardzo ochoty go krzywdzić w żaden sposób. Jeśli skrzywdzę go niechcący, w jakimś pędzie, w jakiejś ogólnej awanturze, to się w pewnym momencie zatrzymam. Zatrzyma mnie właśnie ta więź. Jeśli mnie coś z kimś łączy, to chcę z tą osobą dobrze żyć, nie pozwalam też innym jej krzywdzić. Staję w jej obronie”. To są niezwykle ważne słowa, nie tylko w kontekście przemocy rówieśniczej, ale w kontekście polskiego społeczeństwa w ogóle. Będzie nam się lepiej i łatwiej żyło, kiedy będziemy bliżej siebie.

Katarzyna Janków-Mazurkiewicz

Sobotnia (21 września) uroczystość w sali koncertowej Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. A. Krzanowskiego w Mławie była okazją do wielu wzruszających spotkań i podzielenia się pięknymi wspomnieniami.

Historię organizowanych zjazdów przypomniał zgromadzonym podczas swojego wystąpienia przewodniczący komitetu organizacyjnego tegorocznego zjazdu Ryszard Trojanowski. Życzenia profesorom i absolwentom złożyli Starosta Mławski Witold Okumski oraz Zastępca Burmistrza Miasta Mława Marcin Burchacki. Nie zabrakło też chwili na dzielenie się wzruszającymi wspomnieniami przez obecnych na zjeździe jego bohaterów. Ważnym momentem uroczystości w sali koncertowej było przekazanie sztandaru Państwowego Liceum Pedagogicznego w Mławie w opiekę uczniom Zespołu Szkół nr 3 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Mławie. Na koniec, w części artystycznej, dla uczestników zjazdu zaśpiewali Michał Gogolewski oraz Zespół Ludowy Dąbkowiacy.

X ZJAZD ABSOLWENTÓW LICEUM PEDAGOGICZNEGO

ZASTĘPCA BURMISTRZA MIASTA MŁAWA
MARCIN BURCHACKI ZŁOŻYŁ SERDECZNE ŻYCZENIA
PROFESOROM I ABSOLWENTOM PAŃSTWOWEGO
LICEUM PEDAGOGICZNEGO W MŁAWIE
PODCZAS ICH DZIESIĄTEGO JUŻ ZJAZDU.

Oficjalną uroczystość poprzedziła msza św. w kościele pw. Świętej Trójcy w Mławie, natomiast wieczorem tego samego dnia

absolwenci bawili się na balu w Szkole Podstawowej nr 7 im. Zuzanny Morawskiej w Mławie. X Zjazd Absolwentów Państwowe-

go Liceum Pedagogicznego w Mławie swoim patronatem objął Burmistrz Miasta Mława.

KN/WP

MOC KROPEK: ODKRYWAJ, TWÓRZ, INSPIRUJ - PROJEKT W MSP 3 W MŁAWIE

Grupy: Biedronki, Stokrotki, Krasnale, Stoneczka i Tygrysy z Miejskiego Przedszkola Samorządowego nr 3 w Mławie, przez cały tydzień realizowały zadania z Ogólnopolskiego Projektu: „MOC KROPEK: ODKRYWAJ, TWÓRZ, INSPIRUJ!”. Przedszkolaki były zachęcane do wyrażania siebie poprzez sztukę i twórcze myślenie.

Budowali pewność siebie, odkrywali potencjał drzemący w każdym z nas. Wzmacniali umiejętność współpracy i wzajemnego wsparcia w grupie. Podejmowali matematyczne wyzwania i rozwijali swoje talenty z Vashti.

Było to prawdziwe ŚWIĘTO KREATYWNOŚCI.

SENIORÓW CZEKAJĄ CHUDE LATA

PRZED SENIORAMI TRUDNE LATA. WALORYZACJA EMERYTUR I RENT W MARCU PRZYSZŁEGO ROKU BĘDZIE JEDNOCYFROWA. ALE JEŚLI PROGNOZY SIĘ POTWIERDZĄ, TO BYŁABY DRUGA WALORYZACJA WE WRZEŚNIU, CO NIECO ZREKOMPENSOWAŁOBY EMERYTOM WYŻSZE KOSZTY ŻYCIA.

Jeśli przewidywania się potwierdzą w przyszłym roku emerytury i renty niewiele wzrosną. Waloryzacja świadczeń będzie ponad dwukrotnie niższa niż w tym roku. Z czerwcowych prognoz rządu wynikało, że waloryzacja wyniesie 6,78 proc. przy założeniu, że inflacja w tym roku będzie na poziomie 5,5 proc. Ale to może się zmienić. Znamy już projekt budżetu na 2025 rok. A tam rząd mocno obniżył prognozy, co do inflacji w tym roku. Otóż zakłada, że ta wyniesie w 2024 roku w skali roku tylko 3,7 proc., a przeciętne wynagrodzenia w ujęciu realnym wzrosną o 9,1 proc., co — jak zauważa rząd — jest najwyższym realnym wzrostem wynagrodzeń w XXI wieku.

Co to oznacza dla seniorów?

Najkrócej mówiąc będzie, a przynajmniej dla wielu. Przy ustalaniu wskaźnika waloryzacji świadczeń bierze się pod uwagę inflację i 20 proc. realnego wzrostu płac. Zatem dodając cyferki z projektu budżetu wynika, że przyszłym roku w marcu świadczenia mogą wzrosnąć zaledwie o 5,52 proc., choć tu oczywiście trzeba poczekać na oficjalne dane GUS na

temat płac i inflacji, które są podstawą do określenia wskaźnika waloryzacji. Jednak niezależnie od tego, czy będzie to 6,78 proc, czy 5,52 proc. to będzie najniższa od 2022 roku waloryzacja. Przypomnijmy, że w tym roku świadczenia wzrosły o 12,12 proc., a rok temu aż o 14,8 proc.

Co z drugą waloryzacją?

W projekcie budżetu jest jednak mała isierka nadziei, to szansa na drugą waloryzację, której wprowadzenie zapowiadał premier Donald Tusk w czasie kampanii wyborczej i podtrzymał w swoim exposé. Zgodnie z zapowiedziami Koalicji

Obywatelskiej świadczenia miałyby być waloryzowane dwukrotnie w roku. Jeśli w pierwszym półroczu inflacja przekroczy 5 proc., to we wrześniu lub październiku odbywałaby się druga waloryzacja. Ale tylko o poziom nadwyżki ponad 5 proc.

W projekcie budżetu rząd założył, że w przyszłym roku inflacja konsumencka wyniesie średnio 5 proc. To może otwierać furtkę do drugiej waloryzacji, inflacja może być wyższa niż zakładane 5 proc., jeśli ceny energii zostaną uwolnione, bo te mocno rzutują na poziom inflacji.

Jak na razie nie ma jeszcze ustawy o drugiej wa-

loryzacji. Ponadto w projekcie budżetu nie ma też takiej pozycji, jak druga waloryzacja. Owszem są zarezerwowane nie mniej niż 3,2 mld zł na rentę wdowią, 31,5 mld zł na wypłatę dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych (tzw. 13. i 14. emerytury) oraz 24,2 mld zł na waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych. Ale to są pieniądze na marcową waloryzację.

Skąd to wiadomo? Wcześniej rząd zakładał, że przy prognozowanym wskaźniku waloryzacji 6,78 proc., koszt takiej waloryzacji wyniesie ok. 28,1 mld zł. Teraz założył

niewiele pieniędzy, co tylko może potwierdzać, ale oczywiście nie musi, że zakłada, iż waloryzacja będzie jednak niższa.

Rodzi się zatem pytanie: nawet, jeśli pojawi się ustawa o drugiej waloryzacji, to czy seniorzy kiedykolwiek skorzystają z tego mechanizmu?

— „W horyzoncie prognozy przewiduje się stopniowy spadek inflacji. W 2026 r. średnioroczna inflacja wyniesie 3,1 proc. W końcu horyzontu prognozy tempo wzrostu cen konsumpcyjnych trwale osiągnie przedział dopuszczalnych wahań od celu inflacyjnego NBP i wyniesie odpowiednio 2,6 proc. w 2027 r. i 2,5 proc. w 2028 r.” — czytamy w projekcie budżetu na 2025 rok.

Waloryzacja ma rekompensować seniorom wzrost cen towarów i usług. Jest wysoka, gdy wysoka jest inflacja. Czy jednocyfrowa waloryzacja, niezależnie już od tego, ile to dokładnie będzie, pokryje emerytom wzrost kosztów życia?

— To wszystko tak naprawdę sprowadza się do cen energii, bo to jest istotny koszt w koszyku emeryta — zauważa dr Waldemar Kozłowski, ekonomista z UWM. — Jeśli ten wzrost cen będzie wyższy niż 5-6 proc, to na pewno waloryzacja nie pokryje im wzro-

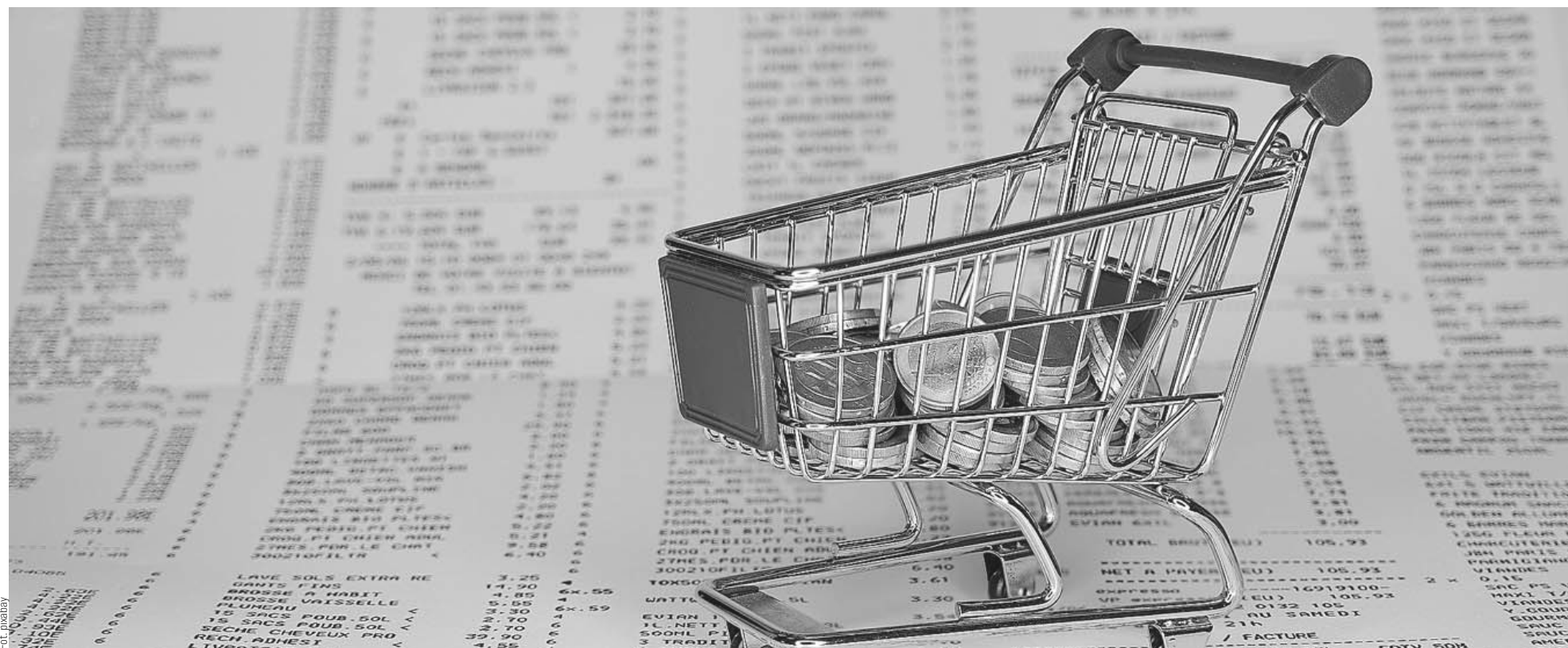
stu kosztów utrzymania, emeryci to odczują.

Emeryt emerytowi nierówny

Oczywiście sytuacja emerytów jest różna i wynika głównie z wysokości otrzymywanego świadczenia. ZUS podał właśnie, że w pierwszym półroczu tego roku przeciętna emerytura wypłacana przez ZUS wynosiła 3779,99 zł i była o 14,5 proc. wyższa niż w pierwszym półroczu 2023 roku. Natomiast przeciętna wysokość nowo przyznanego świadczenia w pierwszym półroczu 2024 roku, to 3725,84 zł.

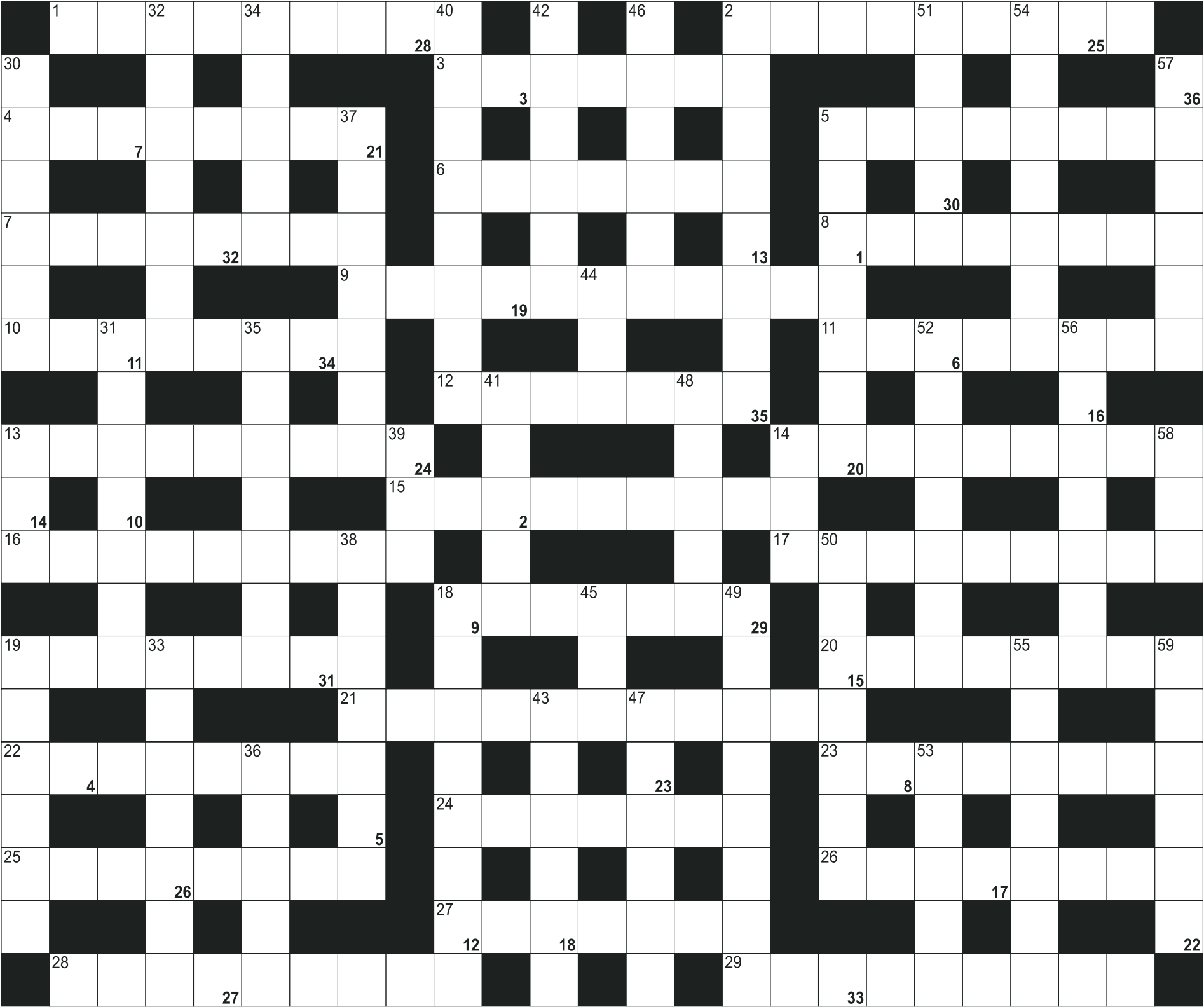
Statystyki to jedno, życie drugie... To, że przeciętna emerytura wynosi 3779,99 zł, nie oznacza, że dostaje ją większość emerytów. W opracowaniu za I półrocze 2024 roku nie ma struktury wypłacanych świadczeń. Ale analizując liczbę osób pobierających emerytury po marcowej waloryzacji, to w populacji kobiet aż 37,3 proc. z nich pobiera świadczenia w wysokości do 2600 zł, a emeryturę w wysokości powyżej 3400 zł dostaje 35,9 proc. populacji kobiet. Natomiast 73,5 proc. populacji mężczyzn emeryturę pobiera emeryturę w wysokości powyżej 3400 zł.

Andrzej Mielnicki

W projekcie budżetu rząd założył, że w przyszłym roku inflacja konsumencka wyniesie średnio 5 proc.

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 36, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

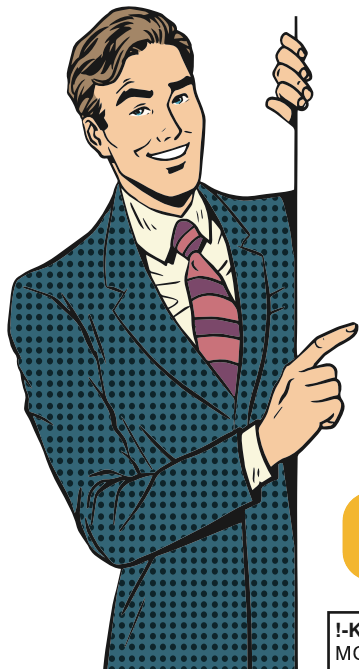
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10		11	12	13	14	15	16	17	18		19		20	21
22	23	24	25	26		27	28	29	30		31	32	33	34	35	36								

POZIOMO: 1) wielokąt płaski o czterech bokach; 2) rudy parkowy gryzoń; 3) chemiczne na polach; 4) Robert, reżyser "Forrest Gump"; 5) cienkie, suche kielbaski; 6) płynie przez ukraiński Krzywy Róg; 7) suszony owoc winogrona; 8) przyrząd przybliżający; 9) mamutowe drzewo, sekwoja olbrzymia; 10) zakład górniczy; 11) myte w zmywarce; 12) jezioro na wyspie Wolin; 13) ma skrzydła poniżej kadłuba; 14) licznik wody; 15) unikalny, niepowtarzalny; 16) najwyższy szczyt Beskidu Wyspowego; 17) sok trawienny inaczej; 18) warzywo bogate w żelazo; 19) zgromadzenie wybierające papieża; 20) wyłoży kafelkami łazienkę; 21) budowla dla miłośników muzyki

poważnej; 22) urzędnik na czele ministerstwa; 23) Papa Doc, były dyktator haitański; 24) żartobliwie o jasnowłosym; 25) Cruzoe, słynny rozbitek; 26) imię Gałczyńskiego; 27) Ryszard w Hiszpanii; 28) dramatopisarz; 29) ochrania palec w trakcie szcucia

PIONOWO: 2) wiekuiście, po wieczne czasy; 5) kształtka hydrauliczna; 13) z papierosa i komina; 14) przeciwieństwo niżu; 18) miasto rodzinne Mozarta; 19) Związek Komorów potocznie; 30) mały Cezary; 31) doświadczalny lub wojskowy; 32) drzewo z kotkami; 33) szpital szkolący lekarzy; 34) oceaniczny drapieźnik; 35) mieszka w Nepalu; 36) korpulencja, tęgość; 37) paryska

rzeka; 38) faraon, który pozował do sfinksa; 39) rzeka w płu-wsch Portugalii, dopływ Duero; 40) denat wyłowiony z wody; 41) żołnierzach AK; 44) niewierny dla Żydów; 45) Y w chemii; 46) Lignit, składnik węgla brunatnego; 47) następca Hugo Cháveza w Wenezueli; 48) pokłady kopaliny, surowców; 49) stolica Jamajki; 50) resztki poprodukcyjne; 51) przyprawa korzenna; 52) młodszy od podporucznika; 53) Anakin Skywalker; 54) skaliste gleby na stromych stokach; 55) terytorium zarządzane przez kalifa; 56) życie w klatce; 57) krewniacy papierosów; 58) powieść Leopolda Tyrmanda; 59) włosy na twarzy

Szukasz Klientów?

e-mail: redakcja@kuriermlawski.pl

PRACA

ZATRUDNIĘ pracownika do pracy w gospodarstwie. tel. 668-397-005

ZATRUDNIĘ pracownika na pełen etat do gospodarstwa rolnego, tel.601-835-131.

ZATRUDNIĘ pracowników budowlanych oraz murarzy tel.725-217-093.

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym tel 691-671-723

SPRZEDAM

ARONIĘ do przetworzenia i przetworzoną, jeżyń leśne, 535-237-271

DREWNO opałowe tylko w powiecie Nowomiejskim i ławskim sprzedaję- brzoza, buk, sosna oraz rozpałka sosnowa i brykiet olchowo-bukowy, zapewniam transport tel.697-768-908.

SPRZEDAM drewno opałowe, tanio. Transport do 50km od Nidzicy, 798-662-300

SPRZEDAM kosiarkę spalinową, tel.608704061

NIERUCHOMOŚCI

NIDZICA, Sprzedam dom wolnostojący lub zamienię na dwa pokoje, 795-781-760

!-KANCELARIA NIERUCHOMOŚCI-GUTKOWSKI; jesteśmy dla Państwa od XXw., NIERUCHOMOŚCI-SPRZEDAŻ-KUPNO-WYNAJEM, ława-Niepodległości 8/13, www.gutkowski-nieruchomosci.pl, e-mail: ilawa@gutkowski-nieruchomosci.pl, tel. 89/649-31-19, 604-222-552

NML Lokale handlowo-usługowe do wynajęcia przy ul.3 Maja, Nowe Miasto Lubawskie (ścisłe centrum)- 48m2+WC, media oraz 22m2, tel.668-785-222.

NML OKAZJA! Sprzedam dom mieszkalny w Tereszewie 96 wraz z budynkiem warsztatu, działka 2500m2, tel.605-210-863.

NML Sprzedam działkę budowlaną przy ul.Kamionka w Nowym Mieście Lubawskim, tel.604-562-972.

NML Sprzedam mieszkanie w miejscowości Kaczkę gmina Nowe Miasto Lubawskie o pow.29,63m2 z pomieszczeniem gospodarczym o pow.14,32m2, tel.798-063-864.

SPRZEDAM działkę budowlaną w Fijewie - gmina Lubawa o powierzchni 0,1422ha. Cena do negocjacji, 602-432-315

SPRZEDAM grunty rolne z siedliskiem 13ha Łelkowo pow. Braniewo, 668-689-547

SPRZEDAM mieszkanie, stan deweloperski, 49,9m2, ul. Nowa Sadowa, Lubawa, 509-692-156

AUTO-MOTO

NML Sprzedam Opel Meriva, 1.6 benzyna rok produkcji XI 2008,

srebrny metalik,+ komplet kół zimowych, stan ogólny bdb., tel.724-147-443.

FIRMA JANPOL sprzedaje samochody poleasingowe, serwisowane w atrakcyjnych cenach, stan bdb.,- Ford Transit MAX 9-osobowy 2020r. 360.000km, Opel Movano MAX 2018r. 280.000zł, Opel Crossland 1.2benzyna 2020r. 160.000km tel.602-136-815.

SAMOCHOODY używane skup, sprzedaż, komis, zamiana, przejęcie leasingu, al.1 Maja 17, Giżycko, 08:00-16:00, 698-672-856, 694-176-237, czarek@pindur.pl; pindur.otomoto.pl

SKUP AUT stan obojętny+100km Nowe Miasto Lubawskie, tel.605-070-911.

USŁUGI

!! Kompleksowe remonty mieszkań, domów, lokali, łazienki. 605-892-429

NAPRAWA RTV, 605-128-115

SZCIE kolder, 665-434-450

USŁUGI BUDOWLANE- budowa domów, budynków inwentarskich, docieplenia, ogrodzenia, pokrycia dachowe, układanie kostki brukowej tel.725-217-093.

USŁUGI DEKARSKO- BŁACHARSKIE Piotr Zawacki tel.888-373-282.

RÓŻNE

SPRZEDAM/ZAMIENIĘ maszyn stolarskie z wyposażeniem , 500-077-522

WYPRZEDAŻ stoły, ławki od 200zł, altany, domki dziecięce itp., 500-077-522

NAUKA

ANGIELSKI DLA DZIECI OD LAT 5- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433

ANGIELSKI DO MATURY- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433

ANGIELSKI, NIEMIECKI, FRANCUSKI DLA POCZĄTKUJĄCYCH, INNE POZIOMY- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433.

BOOST YOUR ENGLISH- PREP COURSES TO FCE & CAE- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY J.ANGIELSKIEGO tel.692-445-433.

ZWIERZĘTA

NARYBEK karpia 10cm oraz japoński 20dkg- sprzedam tel.56-474-71-52.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

BYCZKI, jałoszki-sprzedam, 600-850-092

maszyny rolnicze

GRUBER 3,2m, talerzówka 1,8m, agregat uprawowy 4m, przewracarko zgrabiarka, rozrzutnik obornika Tandem-sprzedam tel.698-703-449

SKUP CIĄGNIKÓW i maszyn rolniczych, tel.605-070-911.

SPRZEDAM ciągnik Władimirec T25 oraz dwukółkę, 578-005-179

PLUG Overum czterokółkowy, opryskiwacz zawieszany 1000L-16m, podajnik zbożowy 12m, suszarnia do zboża, gruber 3,5m- sprzedam tel.698-703-449

ciągniki

SPRZEDAM ciągnik C-360 rok prod.1978, sprawny, bez papierów, 797-795-672

VICTOR YOUNG JAZZ FESTIVAL MŁAWA JUŻ PO RAZ SZÓSTY

20 i 21 września 2024 roku na scenie mławskiego kina Kosmos znów zobaczymy jazzmanów światowego formatu, a w ramach imprez towarzyszących zrealizujemy kilka ciekawych, nowoczesnych projektów artystycznych.

W związku z obchodzonymi w tym roku rocznicami – 100-leciem urodzin oraz 30. rocznicą śmierci Henry’ego Manciniego (twórca muzyki do „Różowej Pantery”) – proponujemy widzom Ping Panther Mława Project. Obejrzymy prelekcję „Jazz w kreskówkach”, a na scenie zobaczymy formację Echoes of Heroes in The Pink Panther Suite. Porozmawiamy też o ekologii i modzie jazzowej, a na wybiegu – w kreacjach mody cyrkularnej – pojawią się gwiazdy naszego festiwalu.

Pierwszy dzień – piątek 20 września 2024 r. – zapowiada się gwiazdorsko. O 16:00 w Sali na Dachy Andrzej Winiszewski przedstawi zagadnienie „Jazzu w kreskówkach”, a po prelekcji zapraszamy na otwarte warsztaty jazzowe, które poprowadzą Kuba Stankiewicz (forte-

pian), Andy Middleton (saksofon) i Giuseppe Bassi (kontrabas).

Festiwal, który przez ostatnie lata gościł w Państwowej Szkole Muzycznej, wraca do kina Kosmos i właśnie tam, po otwarciu wydarzenia, jako pierwsi wystąpią członkowie Tria Jakuba Hajduna: Janusz Mackiewicz, Roman Ślefarski i Jakub Hajdun. Po przerwie zarezerwowanej na wernisaż wystawy pokonkursowej „Muzyką malowane” w foyer MDK, zagra mistrzowski kwartet, prowadzony przez Dorotę Miśkiewicz i Kubę Stankiewicz, którym towarzyszyć będą amerykański saksofonista Andy Middleton, Adam Kowalewski na kontrabasie i Krzysztof Dziedzic na perkusji.

Drugiego dnia (21 września 2024 r.) proponujemy mieszkańcom Mławy i gościom festiwa-

lu dostępne stacjonarnie i wirtualnie wydarzenie z pogranicza sztuki, kreatywności, ekologii i nowoczesnych technologii. Wszystko rozpocznie się o 15:00 spotkaniem „Poznajmy Victora Younga” z Johnem Gardnerem, biografem patrona mławskiego festiwalu. Zapraszamy do Sali na Dachy na godzinę 15:00. W tym samym miejscu o 16:30 odbędą się warsztaty ekologiczne w ramach Akademii dobrej mody oraz pokaz scenicznej mody z recyklingu, prezentowanej przez jazzmanów, a przygotowanej przez partnera projektu – Fundację Mody Cyrkularnej.

Scena festiwalowa ożyje o godzinie 18:00 koncertem Krystyny Stańko z kwintetem. Na scenie oprócz wokalistki zobaczymy Dominika Bukowskiego, Szymona Łukowskiego, Paula Rutchka

i Mikołaja Stańkę. W przerwie między koncertami w foyer MDK zorganizujemy aukcję prac plastycznych laureatów konkursu „Muzyką malowane” z 2023 r. Ostatnim punktem Victor Young Jazz Festival Mława '24

będzie koncert Echoes of Heroes in The Pink Panther Suite, poświęcony pamięci Henry’ego Manciniego. Szlagiery urodzonego 100 lat temu kompozytora przypomną Maciej Sikala (saksofon), Kuba Stankiewicz (for-

tepien), Sebastian Frankiewicz (perkusja) oraz pochodzący z Włoch kontrabasista Giuseppe Bassi.

Victor Young Jazz Festival Mława to wydarzenie na skalę europejską, dzięki któremu Mława znalazła się na Jazzowej Mapie Polski tworzonej przez „Jazz Press”. Jego organizacja jest możliwa dzięki wsparciu darczyńców, mecenasów kultury, którzy współdziałają z Fundacją For Art, Miastem Mława oraz Miejskim Domem Kultury w Mławie ciężar finansowy wydarzenia.

W tym roku wydarzenie jest objęte Patronatem Honorowym Marszałka Województwa Mazowieckiego, a Samorząd Województwa Mazowieckiego jest Partnerem organizatorów. Festiwal jest współfinansowany ze środków Związku Artystów Wykonawców ZAW STOART.

Fundacja For Art.

REKLAMA

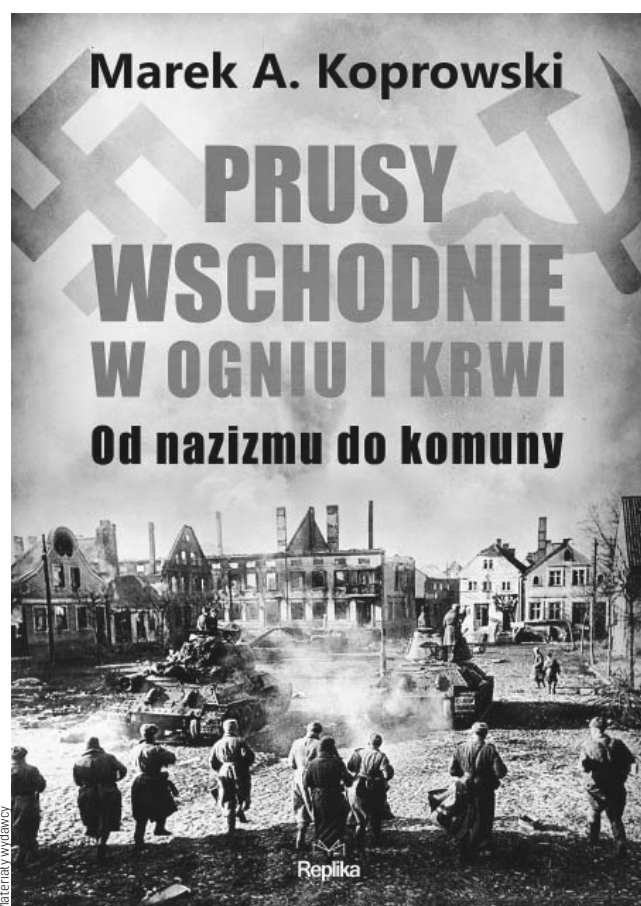

KRASNAL●info

Gramy poniżej pasa!

**ODKRYJ ŚWIAT
NAJGORĘTSZYCH PLOTEK
I NAJWIĘKSZYCH SENSACJI
NA NOWYM PORTALU
KRASNAL.INFO**

PRUSY WSCHODNIE: OGIEŃ, KREW I ŁZY

W KWESTII HISTORII I DZIEDZICTWA ZIEM, NA KTÓRYCH PRZYSZŁO MIESZKAĆ MOIM PRZODKOM I MNIE, MAM BARDZO MIESZANE, CHWILAMI AMBIWALENTNE UCZUCIA, PRZEMYSŁENIA I POGLĄDY. Z JEDNEJ BOWIEM STRONY POSTRZEGAM TE ZIEMIE JAKO POLSKIE — OD 1945 R. Z DRUGIEJ WIELE WE MNIE WSPÓŁCZUCIA WOBEC TYCH, KTÓRZY WŁAŚNIE W OWYM 1945 R. MUSIELI JE POZOSTAWIĆ. NA ZAWSZE...

czśnie zmieniał tożsamość mieszkających tam ludzi...! Nie inaczej było z wschodnimi Prusakami i Stalinem, który po klęsce nazistowskich Niemiec w II wojnie światowej w 1945 r. rozdarł wojną Prusy Wschodnie podzielił pomiędzy Związek Radziecki (obwód królewiecki stał się częścią rosyjskiej FSRR, a niektóre powiaty weszły w skład obwodu Kłajpedy w Litewskiej SRR) i PRL (województwo warmińsko-mazurskie). W 1946 r. stolicę obwodu, Królewiec, przemianowano na Kaliningrad. Niemiecka i mazurska ludność prowincji została w dużej mierze ewakuowana podczas wojny lub wkrótce potem wypędzona w wyniku ewakuacji Niemców — bardzo chaotycznej i kosztującej ów naród kolejne ofiary. Szacuje się przecież, że 300 tysięcy osób zginęło w czasie nalotów bombowych, w walkach o obronę prowincji, w wyniku rozbojów Armii Czerwonej lub z głodu, zima i chorób.

Ech... Na wojnach nawzajem zabijają się ludzie, którzy zupełnie się nie znają, w imię interesów ludzi, którzy znają się doskonale, ale się nie zabijają. Pablo Neruda

Styl Marka A. Koprowskiego jest dość charakterystyczny. Także i w tej książce znajdziemy liczne ciekawostki i sensacje związane z Prusami Wschodnimi, zwłaszcza ich burzliwymi losami z lat 1944-46. A jednak książka stanowi spójną całość — przez co czyta się ją doskonale. Od razu uprzedzam: ktokolwiek liczy

na tanie sensacje, w „Prusach Wschodnich w ogniu i krwi” ich nie znajdzie. Znajdzie za to liczne pojedyncze historie, które szokują i szokować mają, ale są to historie prawdziwe i bardzo ładnie składają się na obraz całości — tu ja składam Autorowi niski ukłon, bo bibliografia zamieszczona na końcu publikacji jest bardziej imponująca! Wiele relacji jest wyjątkowo dramatycznych, przy czym zaznaczam, że są to relacje ludności cywilnej — świadków z na prawdę każdej strony tamtej agonii, exodusu i chaosu. I po raz kolejny widzę wyraźnie i ogrom tragedii, jaka stała się udziałem mieszkańców Prus Wschodnich, i niepowetowane zniszczenia, które — tego chyba już nigdy nie zrozumie — nikomu nie przyniosły żadnej korzyści...

Tak czy siak, także Marek A. Koprowski pokazał piekło na ziemi, a dramatowi cywili poświęcił nawet odrębny rozdział.

Ktokolwiek dopiero zaczyna swoją przygodę z historią Prus Wschodnich i chciałby zacząć niejako od końca — czyli od 1945 r. — książkę serdecznie polecam, bo to bardzo rzetelne i w miarę obiektywne źródło wiedzy. Ale i takie osoby, którym historia tych ziem jest droga i dość dobrze znana, też znajdą tu coś nowego.

Wszyscy znają moją historię, jak to w 2005 r. nabyłam prawie jednocześnie samochód oraz książkę „Pałace i dwory dawnych Prus Wschodnich” autorstwa Małgorzaty Jackiewicz-Garniec i Mirosława Garn-

ca. Po czym, korzystając z dobrodziejstwa własnych czterech kółek, zaczęłam objazd po naszych ziemiach wedle książki — prawdziwego przewodnika nie tylko po topografii, ale także, a może przede wszystkim, po historii mojego miejsca na Ziemi.

Może ta cała masa ruin, z których jeszcze gdzieś przebijało piękno, przepych i bogactwo dawnych Prusaków, może te historie ludzi, których dziś już nie ma, a może moja osobista empatia, a może wszystko razem sprawiło, że nie umiem czuć nienawiści do tych, którzy mieszkali tu całe wieki, a w jednej chwili musieli porzucić wszystko i z jedną walizką udać się wstronę, który nigdy nie były ich własne.

I mogę tylko z bólem serca wyrzucać tym, którzy urządzając Europę po II wojnie światowej, de facto zdradzili Polskę, pozwolili, by taki Królewiec wpadł w ruskie łapska...

Magdalena Maria Bukowiecka

Marek A. Koprowski: pisarz, dziennikarz, historyk zajmujący się tematyką wschodnią i losami Polaków na Wschodzie. Plonem jego wypraw i poszukiwań jest wiele książek, z czego kilkanaście ukazało się nakładem wydawnictwa Replika. Za serię „Wołyń. Epopeja polskich losów 1939-2013” otrzymał Nagrodę im. Oskara Haleckiego w kategorii najlepsza książka popularnonaukowa poświęcona historii Polski w XX wieku. Jest też laureatem nagrody Polcul — Jerzy Bonicki Foundation za działalność na rzecz utrzymania kultury polskiej na Wschodzie.

Akto uważa, że pi-szę jakieś farmazony, z pewnością w dodatku babskie — niech na jednym oddechu wymieni przynajmniej trzy nazwiska znanych mu polskich sportsmenek. Albo jeszcze lepiej — trzy nazwy profesjonalnych kobiecych drużyn sportowych. Albo dyscypliny, w których Polskę reprezentują polskie sportsmenki w drużynach narodowych...

Ech, nie ma lekko, prawda?

Z pewnością kobiety mają w Polsce i na świecie możliwość rozwoju swoich sportowych aspiracji, a niektóre nawet robią na tym polu zawrotną karierę (patrz strona obok) — jednak liczba drużyn, dysproporcja w wynagrodzeniach w porównaniu z drużynami męskimi, a czasem nawet brak wsparcia ze strony kibiców, zwłaszcza w tych chudszych latach — wszystko to razem zniechęca kobiety do kontynuowania kariery zawodowej w swojej ulubionej dyscyplinie.

Taki przykład

Przyjrzyjmy się rozwojowi jednej z najbardziej znanych lig kobiecych w USA: Women's National Basketball Association, czyli związkowi piłki koszykowej. WNBA powstała prawie 51 lat po lidze męskiej i do dziś reprezentantki WNBA otrzymują jedynie ułamek kwot, jaką otrzymują ich koledzy. Pensja zawodniczki WNBA wynosi maksymalnie 110 tys. dolarów, podczas gdy początkowa pensja zawodnika NBA wynosi około 520 tys. dolarów. A różnica w zarobkach to tylko jeden z aspektów bycia sportsmenką, który wywołuje konflikt. Jawnie widać zatem, że walka o równość płci w sporcie jest nadal bardzo powszechna. Agdzie słabsze ligi, mniejsze i biedniejsze kraje?

A sport kobiecy na poziomie akademickim? W wielu krajach zdarza się, że studentki-sportowcy nie otrzymują wynagrodzenia za grę, więc jak może istnieć nierówność w sporcie, jeśli nie ma konkurencji finansowej? Prawda jest

Burzliwej historii dawnych Prus Wschodnich nie zamierzam opisywać. Tak samo nie zamierzam opisywać okresu rzezi i zniszczeń, których dokonała Armia Czerwona w czasie rajdu na Berlin, a który z wielką niechęcią i całkowicie wbrew sobie określam czasem „wyzwolenia” — cudzysłów jak najbardziej zamierzony. Co nie zmienia faktu, że wobec każdej książki — jakkolwiek strone tamtych wydarzeń by ona prezentowała — nigdy nie umiem przejść obojętnie. Stąd w mojej bibliotece znajdzie się i „Dziennik z Prus Wschodnich” Hansa von Lehndorffa, i „Łuny nad jeziorami”, a nawet „Dymy nad Gdańskiem” — obie autorstwa Leszka Adamczewskiego. Znajdą się „Duchy z głębin Bałtyku” Marcina Jamkowskiego, „Dzieciństwo w Prusach Wschodnich” Marion hrabiny Dönhoff, ale i „Bursztynowa Komnata” Adriana Levy’ego i Catherine Scott-Clark, i „Soldat” Nikołaja Nikulina. Nic zatem dziwnego, że „Prusy Wschodnie w ogniu i krwi” Marka A. Koprowskiego też musiałam przeczytać.

Ta pozycja cenna jest tym bardziej, że autor nie kończy jej w styczniu 1945 r., czyli w momencie tak zwa-

nego wyzwolenia i nastania polskości. Nie — podaje jakby ciąg dalszy, didaskalia, przypisy, jak ko woli, a mianowicie prowadzi narrację do sowieckiego pozornego wyzwolenia, wytyczania nowych granic i pierwszych miesięcy polskości, a tak naprawdę komunizmu na ziemiach, które od czasów krzyżackich były kojarzone wyłącznie z Niemcami i kulturą pruską. Nawet mimo krótkiego polskiego epizodu po inkorporacji (1454) i po koju toruńskim (1466).

Ja sama na podstawie setek przeczytanych publikacji, ale też rozmów z przedwojennymi mieszkańcami Prus Wschodnich jestem skłonna porównać ich emocje wobec swojej małej ojczyzny do Ślązaków i śląskości Śląska. Zapytany, czy czuje się Niemcem, czy jednak, Ślązak zawsze odpowie, że przede wszystkim czuje się Ślązakiem. I chyba podobnie było z Prusakami: to był ich Heimat — Ojczyzna, pisana dużą literą. No ale, jak wiadomo, nawet dziś jedna decyzja, czasem nawet fanaberia jednego człowieka, potrafi zmienić przynależność administracyjną całych regionów i całe wiekami identyfikującej się z nimi społeczności. I jeszcze wydaje mu się, że jedno-

też taka, że sporty męskie przyciągają większą frekwencję — gdy tymczasem wokół sportu kobiecego trwa negatywne piętno, że nie jest on wystarczająco konkurencyjny lub że kobiety nie mogą być tak dobrymi sportowcami jak mężczyźni. Ta negatywność sprawia, że kibice wybierają sporty męskie zamiast żeńskich, nawet jeśli drużyny żeńskie odnoszą większe sukcesy. Patrz — polska piłka nożna...!

A przecież ilość pracy, jaką wkładają studenci-sportowcy, jest porównywalna we wszystkich sportach, więc dlaczego wszystkie pochwały należą się wielkim męskim sportom i sportowcom? Niestety, wciąż w wielu znas pokutuje błędne przekonanie, że kobiety nie są tak utalentowane sportowo jak mężczyźni, które jest po prostu obraźliwe. Wkonsekwencji, by zdobyć uznanie i szacunek fanów, drużyny kobiece muszą zrobić trzy razy więcej niż drużyny męskie — wtedy mogą ewentualnie liczyć na uzyskanie takich samych reakcji.

Ta kwestia równie ciężkiej pracy i osiągania lepszych wyników za mniejsze uznanie nie jest czymś niezwykłym w życiu kobiety, szczególnie w zdominowanej przez mężczyzn dziedzinie, takiej jak lekkoatletyka. Jednak chyba właśnie nadszedł czas, byśmy zaczęli dawać sportmenkom to, na co zasługują. Czas, byśmy dali znać, że sporty kobiece są tak samo dobre, tak samo ekscytujące, tak samo konkurencyjne i tak samo trudne jak sporty męskie.

Równa płaca: mecz, którego jeszcze nie wygrałyśmy

Pomimo znacznego postępu, równa płaca pozostaje głównym wyzwaniem w sporcie kobiecym. Choć wprowadzono pewne ulepszenia, pensje kobiet są nadal znacznie niższe niż ich odpowiedników płci męskiej, a wiele międzynarodowych federacji nadal nie oferuje uczciwego wynagrodzenia swoim zawodniczkom.

W ramach działań mających na celu zniwelowanie różnic płacowych FIFA ogłosiła 300% wzrost premii za Mistrzostwa Świata Kobiet 2023, co daje łącznie 135 mln euro. Choć jest to pozytywny krok, nadal istnieje znaczna różnica między premiami przyznawanymi mężczyznom i kobietom na głównych turniejach. Według niedawnego raportu FIFPRO (Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Zawodowych Piłkarzy) na temat warunków kwalifikacyjnych dla zawodników na Mistrzostwa Świata, spośród zawodników bio-

KOBIETA SPORTOWIEC? NIE MA LEKKO...

NIBY JUŻ ZDOBYWAMY ŚWIAT. NIBY DO WSZYSTKIEGO MAMY JUŻ RÓWNY DOSTĘP I TE SAME OBOWIĄZKI ORAZ TE SAME PRAWA. A JEDNAK... KIEDY LUDZIE MYŚLĄ O SPORCIE, BARDZO RZADKO MYŚLĄ O ODNOSZĄCYCH DUŻE SUKCESY SPORTSMENKACH. RYNEK PROFESJONALNYCH SPORTSMENEK W WIELU KRAJACH, NAWET W USA, JEST ZNACZNIE MNIEJSZY NIŻ RYNEK SPORTOWCÓW PŁCI MĘSKIEJ. I JUŻ SAM TEN FAKT POWINIEN NAS, KOBIETY, NIEPOKOIĆ...

racych udział w Mistrzostwach Świata 2023, tylko 40% uważało się za profesjonalnych piłkarzy. Podczas gdy 35% stwierdziło, że są amatorami, 16% stwierdziło, że są półprofesjonalistami, a 9% nie było pewnych swojego statusu.

— WŚRÓD 362 ZAWODNICZEK, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZILIŚMY WYWIADY Z SZEŚCIU KONTYNETÓW NA CAŁYM ŚWIECIE, KTÓRE BRAŁY UDZIAŁ W KWALIFIKACJACH DO MISTRZOSTW ŚWIATA 2023, ISTNIAŁY OGROMNE DYSPROPORCJE W ICH WYNAGRODZENIACH — WYJAŚNIA ALEX

CULVIN, SZEFOWA STRATEGII I BADAŃ NAD KOBIECĄ PIŁKĄ NOŻNĄ W FIFPRO.

— 29% zawodniczek nie otrzymało żadnego wynagrodzenia za te zawody. Oznacza to, że by wziąć udział w kwalifikacjach do Mistrzostw Świata, 66% zawodniczek musiało wziąć bezpłatny urlop lub czas wolny od innych zajęć zawodowych.

Te liczby potwierdza była zawodniczka francuskiej reprezentacji Méliissa Plaza, która obecnie jest psychologiem sportowym: — W przypadku wszystkich drużyn grających w D1 mówimy o średniej miesięcznej pensji wynoszącej od 1300 do 1600 euro brutto. Kiedy zarabiasz znacznie

mniej niż 1300 euro brutto miesięcznie, oznacza to jedno: nie jesteś profesjonalistką, nie otrzymujesz wynagrodzenia wyłącznie za grę w piłkę nożną i musisz mieć jakąś pracę dodatkową — wyjaśnia.

Ciągłe wyzwania

— Komisja Europejska uważnie monitoruje sy-

tuację — wyjaśnia Ligia Nobrega, starsza analityczka w Europejskim Instytucie ds. Równości Płci (EIGE). W 2018 r. instytut otrzymał zlecenie od Rady Europy na zebranie danych na temat równości płci i sportu w państwach członkowskich UE oraz sprawdzenie, czy państwa stosują politykę kwotową

ustanowioną w 2022 r. Zgodnie z tą polityką do połowy 2026 r. co najmniej 40% miejsc w zarządach dyrektorów niebędących członkami zarządu musi być zajmowanych przez kobiety, a także co najmniej 33% miejsc w zarządach i na stanowiskach niebędących członkami zarządu. Oznacza to kobiety pełniące funkcje prezesów, wiceprezesów, członków i menedżerów w europejskich konfederacjach sportowych.

— Próbowaliśmy śledzić i monitorować tę inicjatywę i odkryliśmy, że kraje, które wprowadziły kwoty, osiągają bardziej zrównoważoną reprezentację płci szybciej niż kraje, które tego nie zrobiły. A najlepsze wyniki osiągają Finlandia, Szwecja i Wielka Brytania — wyjaśnia ekspert. — Ale wciąż jesteśmy daleko od 40% reprezentacji kobiet w tych organizacjach — dodaje.

Trening kobiet: pole usiane przeszczodami

Według Méliissy Plaza warunki treningowe dla piłkarek są problematyczne i niewystarczające w porównaniu z przygotowaniem ich męskich odpowiedników:

— Często zbieramy resztki po chłopakach. Cały sprzęt, który został po chłopakach i który jest za duży lub za mały, na przykład — to jest to, co zbieramy. Zazwyczaj mam dziewczyny, które niedawno grały w FC Nantes i zbierały skarpetki w rozmiarze 43, które zostały po chłopakach. I oczywiście rozmiar 43, gdy masz rozmiar 38, nie ma sensu. Często były zmuszone kupować własne skarpetki w swoim rozmiarze. Kiedy jesteś dziś piłkarką, gdy grasz w D1, możesz regularnie znaleźć się w sytuacjach, w których znajdujesz się w ostatnim przedziale czasowym pozostawionym przez chłopców na trening, tj. między godziną 20 a 22...

I żeby te ciepłarniane warunki przekładały się chociaż na męskie wyniki...

Magdalena Maria Bukowiecka

ZAMIESZCZAJ I PRZEGLĄDAJ!

TWOJE OGŁOSZENIE ZOBACZY
PONAD 1 000 000 OSÓB

**SZUKASZ
PRACOWNIKA?**

**CHCESZ SPRZEDAĆ
MIESZKANIE?**

**PLANUJESZ ZMIENIĆ
SAMOCHÓD?**

WAWA.INFO/OGŁOSZENIA

